

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY

50. ročník Geografickej olympiády, kategórie E, F, G (ZŠ a OG)

školský rok 2021/2022

Cieľ súťaže:

Cieľom Geografickej olympiády je rozvíjať záujem žiakov o geografiu ako nosného predmetu poznávania krajiny a prírody. Nemalou mierou má prispieť k zvýšeniu a k aktualizácii úrovne vyučovania geografie na ZŠ a 1. stupni 8-ročných gymnázií. Má podporiť rozširovanie geografických vedomostí žiakov, ich praktických zručností v topografii, v záujmovej činnosti pri poznávaní a ochrane miestnej krajiny. Má viesť žiakov k pochopeniu sveta ako multikultúrneho priestoru, a tým k akceptovaniu zvykov, tradícií a spôsobu života obyvateľov iných krajín sveta. Vedie žiakov ku komplexnému chápaniu vzťahu prírody a spoločnosti, a tým vytvára vyvážený a zodpovedný vzťah k životnému prostrediu, k jeho ochrane a tvorbe. Zabezpečuje rozvíjanie environmentálneho myslenia a humanizuje vzťah človeka ku krajine a prírode. Podporuje všeludské zásady a princípy vyjadrené v stratégii udržateľného rozvoja Zeme.

Účast v súťaži:

Jednotlivci, žiaci 4.* - 9. ročníka ZŠ a 1. stupňa 8-ročných gymnázií, ktorí majú záujem o geografiu.

Súťažné kategórie:

Základné školy	G kat. – 4.* a 5. ročník	1. stupeň OG	–
	F kat. – 6. a 7. ročník		F kat. – 1. a 2. ročník
	E kat. – 8. a 9. ročník		E kat. – 3. a 4. ročník

*Podľa Organizačného poriadku Geografickej olympiády sa v prípade záujmu môžu súťaže zúčastniť aj žiaci 4. ročníka ZŠ.

Obsah súťaže:

Obsahom súťaže je prezentácia vedomostí z geografie a zručnosti v práci s atlasom a mapou.

Spôsob súťaže:

Súťaž prebieha písomnou formou a spočíva vo **vypracovaní úloh v teste**, ktorý má **dve časti**. Každá správna vedomosť alebo zručnosť má hodnotu jedného bodu. Celý test obsahuje úlohy **spolu za 100 bodov**.

Vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu sa **školské kolá súťaže budú konať online formou 24. 11. 2021** prostredníctvom platformy EduPage. Podrobnejšie informácie o realizácii školských kôl pripraví a zverejní IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže na svojej **webovej stránke**. Forma súťaže vo vyšších kolách (okresnom, krajskom, celoštátnom) v závislosti od aktuálnych protipandemických opatrení bude včas oznámená prostredníctvom usmernení, ktoré vypracuje a zverejní IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

V školskom kole budú súťažiaci vypracovávať **iba jeden test s úlohami za 100 b.** Časový limit na vypracovanie testu bude **90 minút**. Čas vypracovania testu bude kritériom rozhodujúcim o umiestnení v prípade zhodného počtu bodov z testu u viacerých súťažiach.

V okresnom kole v prvej časti súťaže žiaci vypracujú otázky a úlohy s hodnotou 60 b. v časovom limite max. 45 min., a to **z monotematického celku** bez atlasu (10 b.), **z tém stanovených v Metodicko-organizačných pokynoch (MOP)** pre daný ročník súťaže bez atlasu (40 b.) a **z poznatkov o miestnej krajine** bez atlasu (10 b.). Úlohy z poznatkov o miestnej krajine (ktorou sa myslí okolie školy, príslušné sídlo, príslušný okres, miestny región a pod.) pripravuje okresná odborná komisia GO. **Znenie úloh z poznatkov o miestnej krajine ako aj ich vypracovanie súťažiacimi postupujúcimi do vyššieho kola predloží okresná odborná komisia GO na požiadanie organizátorovi ktoréhokoľvek vyššieho kola GO.**

V druhej časti súťažiaci riešia úlohy zamerané **na preverenie zručnosti v práci s atlasom a mapou** a na orientáciu v teréne s použitím pomôcok a atlasov odporúčaných v MOP. Druhá časť má hodnotu 40 b. a časový limit stanovený na max. 60 min.

V krajskom a v celoštátnom kole v prvej časti súťaže žiaci vypracujú otázky a úlohy **z monotematického celku** bez atlasu (20 b.) a **z tém stanovených v MOP** pre daný ročník súťaže bez atlasu v hodnote 40 b. v časovom limite max. 45 min. **Druhá časť** obsahuje úlohy zamerané **na preverenie**

zručnosti v práci s atlasom a mapou a na orientáciu v teréne s použitím pomôcok a atlasov odporúčaných v MOP. Druhá časť má hodnotu 40 b. a časový limit stanovený na max. 60 min.

Úspešným riešiteľom GO v jednotlivých kolách a kategóriách sa stáva žiak (žiačka), ktorý(á) dosiahne minimálne 55 bodov v školskom kole, 65 bodov v okresnom kole, 75 bodov v krajskom, resp. celoštátnom kole GO.

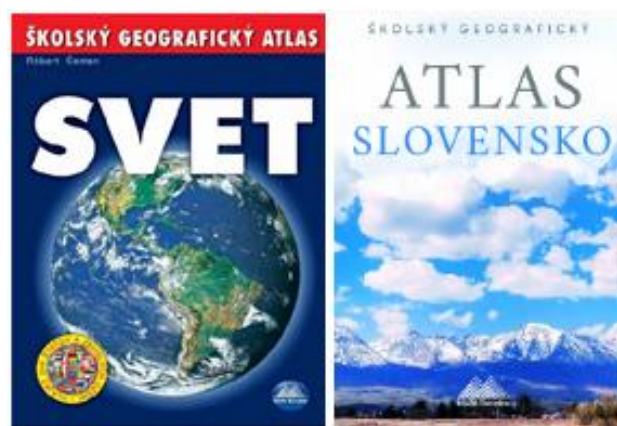
V prípade realizácie súťažných kôl **online formou** budú súťažiaci vypracovávať **iba jeden test s úlohami za 100 b.** Otázky za 10 b. z poznatkov o miestnej krajine v okresnom kole (rovnako ako v školskom kole) budú nahradené otázkami za 10 b. z tém stanovených v MOP pre aktuálny ročník súťaže. Tiež bude upravený časový limit na vypracovanie testu, ktorý sa zároveň stane kritériom rozhodujúcim o umiestnení v prípade zhodného počtu bodov z testu u viacerých súťažiach. Bližšie informácie zverejní IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže na svojej **webovej stránke**.

Otázky v druhej časti testu jednotlivých kategórií sú pripravené s pomocou atlasov:

TOLMÁČI, L., MAGULA, A. a kol., 2019. *Školský geografický atlas SLOVENSKO*. 1. vydanie. Bratislava: MAPA Slovakia Plus, s. r. o., 2019, s. 82. ISBN 978-80-8067-324-6.

ČEMAN, R. a kol. 2019. *Školský geografický atlas SVET*. 4. doplnené a aktualizované vydanie. Bratislava: MAPA Slovakia Plus, s. r. o., 2019, 112 s. ISBN 978-80-8067-260-7.

Odporúčame, aby súťažiaci všetkých kategórií používali v súťaži vyššie uvedené atlasy, ktoré budú použité pri príprave otázok v druhej časti testu.

Pomocná literatúra pre prípravu otázok o miestnej krajine (v prípade prezenčnej realizácie okresných kôl):

DUBCOVÁ, A. a kol., 2012. *Mikrogeografia - krajina okolo nás*. Nitra: UKF, 2012, 185 s. ISBN 978-80-558-0112-4.

ĎURAJKOVÁ, D., NOGOVÁ, M., 2014. *Tvorba testov v spoločenskovedných predmetoch*. Bratislava: 2014, 65 s. ISBN 978-80-565-0260-0. Dostupné na:

<https://mpc-edu.sk/autorgarant-vp/phdr-daniela-durajkova>

KRAMÁREKOVÁ, H., DUBCOVÁ, A., AHLERSOVÁ, A., 2001. *Geografia - okres Nitra v otázkach. Zbierka úloh geografickej olympiády pre ZŠ a OGY o miestnej krajine*. Nitra: Enigma, 2001, 74 s. ISBN 80-85471-53-1.

MADZIKOVÁ, A., KANCÍR, J., ZLACKÁ, A., 2003. *Geografia okresu Prešov: námety na úlohy pre geografickú olympiádu ZŠ a OG k miestnemu regiónu*. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum, 2003, 41 s. ISBN 80-8045-286-5.

ŠKODOVÁ, M. (ed), 2013. *Regionálna geografia Horného Pohronia*. Harmanec: VKÚ, a. s. 2013, 84 s. ISBN 978-80-557-0585-9.

NEMČÍKOVÁ, M., 2009. *Región horné Požitavie*. Nitra: UKF, 2009, 84 s. ISBN 978-80-8094-609-8.

TOLMÁČI, L., 2003. *Didaktické testy v geografii*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003, 121 s. ISBN 80-89080-45-6.

TOLMÁČI, L., 2006. *Geografické testové úlohy a testy*. Bratislava: KARTPRINT, 2006, 60 s. ISBN 80-88870-55-0.

Povolené pomôcky pri vypracovávaní testov:

Pravítko s ryskou, pravítko dlhé, uhlomer, pero, ceruzka, guma, kružidlo, kalkulačka, jazykový slovník, nitka, priesvitný alebo pauzovací papier, milimetrový papier, odporúčané atlasy.

Postup v súťaži:

Žiak spravidla **súťaží v kategórii, ktorá zodpovedá jeho ročníku**, v prípade záujmu môže súťažiť aj v kategórii zodpovedajúcej vyšším ročníkom (v jednom školskom roku vždy v tej istej kategórii vo všetkých kolách). **Žiak nemôže súťažiť v dvoch vekových kategóriách.**

Zo školského kola do okresného kola postupujú z každej kategórie (E, F, G) maximálne prví traja úspešní riešitelia.

Z okresného kola do krajského postupujú maximálne prví traja úspešní riešitelia z kategórií F, E. (V okresnom a krajskom kole počet postupujúcich stanoví organizátor súťaže s prihliadnutím na svoje organizačné možnosti.)

Z krajského kola do celoštátneho kola postupujú prví štyria úspešní riešitelia z kategórie E.

V prípade, že sa na postupovej pozícii umiestni neúspešný riešiteľ, do vyššieho kola nepostupuje. Organizátor vyššieho kola môže namiesto neho pozvať iného úspešného riešiteľa, ktorý v nižšom kole skončil na nepostupovej pozícii (do okresného kola môže byť pozvaný úspešný riešiteľ školského kola, ktorý skončil na nepostupovej pozícii v niektorej ZŠ alebo v niektorom OG; do krajského kola môže byť pozvaný úspešný riešiteľ okresného kola, ktorý skončil na nepostupovej pozícii v niektorom okrese, podobne v celoštátnom kole v niektorom kraji), pričom rozhodujúcim kritériom pre postup je vyšší počet dosiahnutých bodov.

V prípade celkovej rovnosti bodov o umiestnení rozhodujú **lepšie výsledky v prvej časti testu** (v okresnom kole vrátane monotematickej časti a úloh z poznatkov o miestnej krajine). V prípade rovnosti bodov oboch častí testu o lepšom umiestnení rozhoduje **vyšší počet bodov za úlohy monotematickej časti** označené v teste symbolom *. V prípade rovnosti bodov všetkých častí testu (vrátane úloh monotematickej časti) komisia vyberie otázku z testu, na základe ktorej sa stanoví konečné poradie.

V prípade súťaže **online formou** bude pri vhodnom počte dosiahnutých bodov o lepšom umiestnení súťažiacich rozhodovať **kratší čas riešenia** súťažných úloh.

Prihlasovanie a dozor na celoštátnom kole:

Postupujúci súťažiaci do celoštátneho kola sa prihlásia v stanovenom termíne prostredníctvom elektronického formulára na internetovej stránke www.olympiady.sk. V časti GO/aktuálny ročník bude zverejnená aj pozvánka a pokyny pre účastníkov celoštátneho kola.

Oficiálny dozor, ktorý zabezpečí organizátor celoštátneho kola, zodpovedá za bezpečnosť súťažiacich v čase od registrácie až po jeho oficiálne ukončenie.

Monotematická časť: Nerastné suroviny SR

Anotácia: Nerastné suroviny v národnom hospodárstve a základné štatistiky (dovozné a vývozné suroviny, zamestnanosť v banskom priemysle, podiel na HDP, celkové zásoby a ťažba, priestorové rozmiestnenie ložísk nerastných surovín). Klasifikácia nerastných surovín (energetické, rudné, nerudné, stavebné). Najznámejšie evidované ložiská SR a využitie nerastných surovín.

Pomocná literatúra pre prípravu na monotematickú časť:

- Tolmáči, L. a kol. *Geografia 9 pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, spol. s r. o., 2012.
- Tolmáči, L. a kol. *Geografia Slovenska*. Kvarta. OG - Vydavateľstvo Poľana, spol. s r. o., 2002, str. 10-13.
- Mapy ložísk nerastných surovín v dostupných atlasoch Slovenska.
- *Gargulák, M. 2014. *Expozícia ložísk nerastných surovín Slovenska*. Vyhľadávanie. [online] Dostupné na: <http://apl.geology.sk/gpark/>
- *Kúšik, D., Mižák, J., Šoltés, S. 2017. *Nerastné suroviny SR. Slovak Minerals Yearbook 2017*. [online] Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2017. Dostupné na: https://www.geology.sk/wp-content/uploads/2021/01/min_yearbook_2017_w2.pdf

*Orientovať sa na charakteristiku nerastných surovín, ich využitie a evidované ložiská na Slovensku.

Časový harmonogram súťaže a témy prvej časti testu:

Školské kolo (24. 11. 2021) a okresné kolo (17. 2. 2022)	
Témy:	
kat. G 4. a 5. roč. ZŠ	Tvar Zeme, geografická sieť <i>Anotácia: sieť rovnobežiek a poludníkov, určovanie polohy na zemskom povrchu, zemské pologule, významné rovnobežky a poludníky a ich súvis so vzájomnou polohou Slnka a Zeme počas roka a s distribúciou svetla a tepla.</i> Pohyby Zeme <i>Anotácia: rotácia a obeh, ich dôsledky, súvis s kalendárom – dni rovnodennosti a slnovratov, polárny deň a noc. Meniaca sa dĺžka dňa a noci, uhol dopadu slnečných lúčov a meniaci sa dĺžka tieňa počas roka a počas dňa.</i> Planéty Slnčnej sústavy: <i>Anotácia: Planéty a ich najznámejšie mesiace, hlavné charakteristiky a vlastnosti, rozpoznanie podľa obrázka. Porovnanie Zeme s ostatnými planétami. Mesiac, jeho vlastnosti, mesačné fázy a ich vplyv na Zem. Zatmenia Slnka a Mesiaca.</i> Sopečná činnosť, najznámejšie sopky sveta <i>Anotácia: Základné pojmy súvisiace so sopečnou činnosťou a stavbou sopky (magma, láva, sopečný kužel, sopečný komín, magmatický krb, kaldera, kráter a pod.), najznámejšie sopky sveta, najničivejšie výbuchy sopiek v histórii, výbuchy sopiek v nedávnej minulosti a ich dôsledky.</i>
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ 1. a 2. OG	Prírodné podmienky Afriky <i>Anotácia: Afrika, jej poloha, rozloha, členitosť pobrežia, prírodné celky, reliéf, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, (bioklimatické) typy krajín a ich fyzickogeografická charakteristika, nerastné suroviny, prírodné zvláštnosti, turistické prírodné atrakcie, najznámejšie lokality zaradené do Zoznamu svetového prírodného dedičstva UNESCO, ochrana a ohrozenie prírody.</i> Rieky a jazerá Ázie <i>Anotácia: riečna sieť, najznámejšie rieky a ich prítoky, jazerá, prirodzené vodné nádrže, priehrady na riekach, povodia a úmoria riek, hydrologický režim tokov počas roka, najznámejšie riečne prístavy, hospodárske využitie riek (rybolov, suroviny pre priemysel a poľnohospodárstvo, doprava, cestovný ruch a pod.), environmentálne ohrozenia, špecifiká a zvláštnosti.</i> Tokio – najväčšie megacity sveta <i>Anotácia: Všeobecná geografická charakteristika mesta, poloha, rozloha, prírodné pomery, administratívne členenie, zaradenie v rebríčkoch najväčších miest/aglomerácií/konurbácií sveta, obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, hospodárska základňa a hlavné ekonomické charakteristiky, nevýrobný sektor, symboly, dominanty, pamätihodnosti a turistické atrakcie mesta, významné historické udalosti, ohrozenia a problémy súčasnosti.</i>
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Slovenské veľkomestá (Bratislava a Košice) <i>Anotácia: poloha oboch miest v rámci SR, ich rozloha, administratívne členenie, charakteristické vlastnosti a symboly, obyvateľstvo a jeho charakteristiky, hospodárstvo (priemysel a nevýrobná sféra), jedinečné črty, dominanty a turistické atrakcie, ohrozenia a problémy, významné historické udalosti a osobnosti.</i> Geografia Grécka <i>Anotácia: Poloha, rozloha, členitosť pobrežia, prírodné celky, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, nerastné suroviny, hospodárstvo (poľnohospodárstvo, priemysel, nevýrobná sféra), obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, najznámejšie sídla, turistické destinácie, členstvo a postavenie v medzinárodných zoskupeniach, štátne symboly, politické zriadenie, prírodné a kultúrne špecifiká a zvláštnosti, najznámejšie lokality zaradené do Zoznamov svetového dedičstva UNESCO, ochrana a ohrozenie prírody a kultúrnych pamiatok, prírodné katastrofy a ich dôsledky, aktuálne dianie.</i> Kotliny Slovenska <i>Anotácia: Kotliny Slovenska, ich poloha v rámci SR a voči okolitým prírodným celkom, rozloha, reliéf, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, hustota zaľudnenia, najväčšie sídla a hospodárske využitie (poľnohospodárska a priemyselná činnosť, suroviny, nevýrobná sféra, využitie pre cestovný ruch atď.), environmentálne ohrozenia a pod.</i>

Krajské kolo (22. 4. 2022)	
Témy:	
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ 1. a 2. OG	Geografia Japonska <i>Anotácia: Japonsko, jeho poloha, rozloha, členitosť pobrežia, prírodné celky, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, nerastné suroviny, základné ekonomické charakteristiky, hospodárstvo (poľnohospodárstvo, priemysel, nevýrobná sféra), obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, najznámejšie sídla, turistické destinácie, členstvo a postavenie v medzinárodných zoskupeniach, štátne symboly, politické zriadenie, prírodné a kultúrne špecifiká a zvláštnosti, najznámejšie lokality zaradené do Zoznamov svetového dedičstva UNESCO, ochrana a ohrozenie prírody a kultúrnych pamiatok, prírodné katastrofy a ich dôsledky, aktuálne dianie.</i> + témy kat. F z nižších kôl
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Krajské mestá SR <i>Anotácia: poloha krajských miest SR, ich rozloha, administratívne členenie, charakteristické vlastnosti a symboly, obyvateľstvo a jeho charakteristiky, hospodárstvo (priemysel a nevýrobná sféra), jedinečné črty, dominanty a turistické atrakcie, ohrozenia a problémy, významné historické udalosti a osobnosti.</i> + témy kat. E z nižších kôl

Celoštátne kolo (20. – 21. 5. 2022)	
Témy:	
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ 3. a 4. OG	Štáty európskeho Stredomorja <i>Anotácia: európske stredomorské štáty, ich poloha, rozloha, členitosť pobrežia a prírodné celky, podnebie, vodstvo, pôdny kryt, rastlinstvo a živočíšstvo, základné ekonomické charakteristiky, nerastné suroviny, hospodárstvo (poľnohospodárstvo, priemysel a nevýrobná sféra), obyvateľstvo a jeho základné charakteristiky, najznámejšie sídla, turistické destinácie a najznámejšie lokality zaradené do Zoznamov svetového dedičstva UNESCO, štátne zriadenie, symboly, dominanty, špecifiká a zvláštnosti, členstvo a postavenie v medzinárodných zoskupeniach, environmentálne ohrozenia, aktuálne dianie.</i> + témy kat. E z nižších kôl

Učelia geografie na základných školách a osemročných gymnáziách sa môžu **spolupodieľať na príprave tém** pre jednotlivé kolá a kategórie súťaže. Návrhy tém pre školský rok 2022/23 vrátane krátkej anotácie môžu zasielať na adresy gabriela.novakova@uniba.sk alebo hkramarekova@ukf.sk **do 31. 5. 2022.**

Prehľad typov úloh z praktickej časti testu pre jednotlivé kategórie súťaže:

kat. G 4. a 5. roč. ZŠ
Hlavné a vedľajšie svetové strany   • určiť hlavné a vedľajšie svetové strany v mape/pláne • zapísať trasu pohybu zobrazenú v pláne/štvorcovej sieti pomocou hlavných a vedľajších svetových strán • zakresliť jednoduchú trasu pohybu do plánu/štvorcovej siete (v kombinácii s použitím grafickej mierky) Obrysová („slepá“) mapa   • identifikovať svetadiely/kontinenty/oceány na obrysovej mape • rozlišovať zemské poglobule • rozpoznať na mape významné poludníky a rovnobežky (rovník, obratníky, polárne kružnice, póly, nultý poludník) • identifikovať objekty zemského povrchu v obrysovej mape pomocou atlasu (vrchy, jazerá, sopky, mestá, moria, zálivy, ostrovy atď.) Súradnice (rovnobežky a poludníky zadané ich poradím)   • identifikovať objekty zemského povrchu s danými súradnicami v mape • zakresliť objekty s danými súradnicami do geografickej siete Mierka (grafická)   • porovnať/odmerať vzdialenosti v mape/pláne/náčrte • zakresliť významné body do plánu/štvorcovej siete na základe zadanej vzdialenosti od orientačných bodov • zakresliť jednoduchú trasu pohybu do plánu/štvorcovej siete (v kombinácii so svetovými stranami)

Práca s atlasom   • identifikovať štát podľa jeho hraníc pomocou atlasu • pomocou tematických máp k objektom zemského povrchu správne priradiť ich charakteristiku (podnebné pásmo/typ krajiny/hustotu zaľudnenia/výskyt nerastných surovín a pod.) • pracovať s registrom atlasu (podľa názvu vyhľadať objekt zemského povrchu v mape) Turistická/topografická mapa   • vytýčiť trasu exkurzie/vychádzky v turistickej mape, vymenovať zaujímavé body na mape, zhodnotiť náročnosť prístupu k nim • poznať najpoužívanejšie znaky na turistickej/topografickej mape Dôsledky tvaru a pohybu Zeme   • ovládať zákonitosti vyplývajúce z meniaceho sa uhla dopadu slnečných lúčov počas roka/dňa (dĺžka tieňa, výška slnka nad obzorom a pod.) • identifikovať územia s polárnym dňom/polárnou nocou Meranie času   • riešiť jednoduché úlohy na časové pásma a dátumovú hranicu • ovládať základné danosti kalendára (dĺžka mesiacov, identifikácia priestupných rokov)
kat. F 6. a 7. roč. ZŠ, 1. a 2. roč. OG
Mierka (číselná)   • pracovať s číselnou mierkou, zvládnuť jednoduché výpočty s jej využitím • zmenšiť/zväčšiť objekty v mape podľa zadanej mierky Práca s atlasom   • rozlíšiť veľkosť sídel pomocou mapových znakov • pomocou tematických máp v atlase zistiť konkrétnu charakteristiku objektu (identifikovať dominantné náboženstvo/oficiálny jazyk regiónu/hospodárske využitie/oblasti monzúnového prúdenia a regióny ohrozované tajfúnmi, cyklónmi, hurikánmi/ročný úhrn zrážok/priemernú ročnú teplotu vzduchu a pod.) Turistická/topografická mapa   • poznať znaky na topografickej/turistickej mape • ovládať jednoduché merania pomocou vrstevníc (nadmorská výška, strmosť zemského povrchu, určenie vyššie/nížšie položeného územia, smer prúdenia vodného toku a pod.) Meranie času   • riešiť zložitejšie úlohy na časové pásma a dátumovú hranicu Súradnice (rovnobežky a poludníky)   • identifikovať objekty zemského povrchu pomocou daných súradníc (rovnobežky, poludníky zadané v stupňoch) • zistiť súradnice objektov zemského povrchu pomocou mapy (s presnosťou na stupne) + predošlé typy úloh z kat. G
kat. E 8. a 9. roč. ZŠ, 3. a 4. roč. OG
Azimuty   • určiť azimuty smeru pohybu pomocou svetových strán a naopak • načrtnúť trasu pohybu určeného azimutmi (v kombinácii s použitím mierky) • odmerať azimuty v náčrte/pláne/mape Mierka   • pracovať s číselnou mierkou, zvládnuť zložitejšie výpočty s jej využitím • určiť číselnú mierku z grafickej a naopak • vypočítať/odhadnúť veľkosť plochy v mape s danou mierkou Práca s atlasom   • identifikovať druh využitia zeme v regióne prostredníctvom tematickej mapy Turistická/topografická mapa   • pracovať s vrstevnicami na topografickej mape (výpočet výškových metrov, výpočet prevýšenia, určenie tvarov zemského povrchu a pod.) Súradnice (rovnobežky a poludníky)   • identifikovať objekty zemského povrchu pomocou daných súradníc (rovnobežky, poludníky zadané v stupňoch a minútach) • zistiť súradnice objektov pomocou mapy (s presnosťou na stupne a minúty) + predošlé typy úloh z kat. G a F

Závěrečné ustanovenia:

Organizátor je povinný najmenej 10 dní pred súťažou oznámiť účastníkom miesto, dátum, čas a podmienky súťažného kola. Výsledkovú listinu nižšieho kola je organizátor kola povinný do 7 dní zaslať organizátorovi vyššieho kola.

Výsledková listina má obsahovať nasledujúce údaje: meno a priezvisko súťažiaceho, názov a úplná adresa ZŠ alebo OG vrátane PSČ, **ročník ZŠ alebo OG**, meno a priezvisko učiteľa, ktorý zodpovedá za prípravu žiaka na GO, počet bodov dosiahnutý v jednotlivých častiach testu: prvá časť testu – body spolu i za jednotlivé položky (monotematická časť, časť z tém stanovených v MOP, v prípade okresných kôl aj časť o miestnej krajine), druhá časť testu, celkový počet dosiahnutých bodov, umiestnenie, informáciu o úspešnosti/neúspešnosti riešiteľa v príslušnom kole.

V prípade realizácie súťaže **online formou** bude **výsledková listina** obsahovať meno a priezvisko súťažiaceho, názov a úplnú adresu ZŠ alebo OG vrátane PSČ, **ročník ZŠ alebo OG**, meno a priezvisko učiteľa, ktorý zodpovedá za prípravu žiaka na GO, sumárny počet dosiahnutých bodov z celého testu, čas vypracovania súťažných úloh, umiestnenie a informáciu o úspešnosti/neúspešnosti riešiteľa v príslušnom kole.

Tieto Metodicko-organizačné pokyny sú rovnocenné s Organizačným poriadkom Geografickej olympiády.

Adresár krajských komisíí GO pre ZŠ a OG:

- 1. Bratislavský kraj** – Doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc., predseda KK GO
Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, Ch1-B1 č. 10, 842 15 Bratislava
+421 2 9014 9388, vladimir.slavik@uniba.sk
- 2. Trnavský kraj** – RNDr. František Klotton, predseda KK GO
Kocelova 29, 917 01 Trnava
+421 903 418 312, f.klotton@centrum.sk
- 3. Trenčiansky kraj** – RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., predsedníčka KK GO
Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
+421 37 640 86 38, hkramarekova@ukf.sk
- 4. Nitriansky kraj** – doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., predsedníčka KK GO
aldubcova@gmail.com
- 5. Banskobystrický kraj** – RNDr. Martina Škodová, PhD., predsedníčka KK GO
Katedra geografie a krajinnej ekológie FPV UMB, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica
+421 48 446 73 03, martina.skodova@umb.sk
- 6. Žilinský kraj** – PaedDr. Iveta Rakytová, PhD., podpredsedníčka KK GO
Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta, Katedra geografie, Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok
+421 44 432 68 42, iveta.rakytova@ku.sk
- 7. Prešovský kraj** – RNDr. Štefan Koco, PhD., podpredseda KK GO
Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied, Katedra geografie a aplikovanej geoinformatiky, Ul. 17. novembra 1, 081 16 Prešov
+ 421 51 757 06 91, stefan.koco@unipo.sk
- 8. Košický kraj** – RNDr. Stela Csachová, PhD., podpredsedníčka KK GO
Ústav geografie PV UPJŠ, Jesenná 5, 040 01 Košice
+421 55 234 22 55, stela.csachova@upjs.sk

Adresár autorského kolektívu GO pre ZŠ a OG:

Mgr. Gabriela Nováková, PhD., vedúca autorského kolektívu
Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie,
demografie a územného rozvoja, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, B-1 č. 309 c, 842 15 Bratislava
+421 2 9014 9161, gabriela.novakova@uniba.sk

Mgr. Ingrid Bučeková, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie,
demografie a územného rozvoja, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, Ch1-B1 č. 14, 842 15 Bratislava
+421 2 9014 2089, ingrid.bucekova@uniba.sk

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.
Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
+421 37 640 8638, hkramarekova@ukf.sk

Preklad testov do maďarského jazyka: RNDr. Ferenc Zirig

Zostavil: Autorský kolektív GO pre ZŠ a OG

Vydal: Slovenská komisia Geografickej olympiády a IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2021